

Piątek, 24 kwietnia 2009 r.

74. wyraża ubolewanie, że Konwencja o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich z 1995 r. oraz protokoły z 1996 r. i 2007 r. ciągle jeszcze nie zostały ratyfikowane przez Czechy, Maltę, Polskę i Węgry, a ponadto, że jeden z dwóch protokołów nie został ratyfikowany przez Estonię i Włochy, a także że w przypadku siedmiu państw członkowskich transpozycja postanowień nie jest pełna;

*

* *

75. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Trybunałowi Sprawiedliwości, Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu, Komitetowi Nadzoru OLAF-u oraz OLAF-owi.

Immunitet parlamentarny w Polsce

P6_TA(2009)0316

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 kwietnia 2009 r. w sprawie immunitetu parlamentarnego w Polsce (2008/2232 (INI))

(2010/C 184 E/15)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 9 i 10 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich z dnia 8 kwietnia 1965 r.,
 - uwzględniając art. 12. ust. 3 Aktu dotyczącego wyborów członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich z dnia 20 września 1976 r.,
 - uwzględniając art. 105 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
 - uwzględniając art. 7b polskiej ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora,
 - uwzględniając art. 9 i 142 polskiej ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie zmiany decyzji z dnia 4 czerwca 2003 r. dotyczącej przyjęcia statutu posła do Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,
 - uwzględniając art. 6 oraz art. 7 Regulaminu, uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A6-0205/2009),
- A. mając na uwadze, że w bieżącej kadencji Parlament i Komisja Prawna, jako komisja przedmiotowo właściwa, rozpatrywały wnioski o uchylenie immunitetu posłów wybranych w Polsce i napotkały pewne trudności w wykładni przepisów prawa, które mogą mieć zastosowanie w przypadku tych posłów,

⁽¹⁾ Dz.U. C 133 E z 8.6.2006, s. 48.

Piątek, 24 kwietnia 2009 r.

- B. mając na uwadze, że komisja przedmiotowo właściwa została w szczególności wezwana do podjęcia decyzji co do dopuszczalności wniosków o uchylenie immunitetu skierowanych przez osoby prywatne bezpośrednio do przewodniczącego Parlamentu Europejskiego; mając na uwadze, że zgodnie z polskim prawem osoba prywatna ma prawo skierowania do polskiego parlamentu (Sejmu lub Senatu) bezpośredniego wniosku o uchylenie immunitetu posła lub senatora w przypadku przestępstw, które mogą być ścigane z oskarżenia prywatnego, oraz że odpowiednie przepisy polskiego prawa nie wydają się w jasny sposób uwzględniać wszelkich możliwych sytuacji w przypadku postępowań karnych w sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego,
- C. mając na uwadze, że przepisy te stosuje się również do posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w Polsce, jednak kwestia dopuszczalności takich wniosków powoduje trudności z uwagi na Regulamin, a w szczególności jego art. 6 ust. 2, w którym mowa o „właściwym organie”,
- D. mając na uwadze, że zgodnie z art. 7 ust. 7 Regulaminu komisja przedmiotowo właściwa może zbadać dopuszczalność wniosku o uchylenie immunitetu, w tym kwestię właściwości organu krajowego do złożenia tego rodzaju wniosku; mając jednak na uwadze, że zgodnie z obowiązującymi przepisami wyraźny konflikt w tym względzie między odpowiednimi przepisami polskiego prawa i Regulaminem musiałby zostać rozstrzygnięty przez stwierdzenie niedopuszczalności wniosków o uchylenie immunitetu składanych przez osoby prywatne,
- E. mając na uwadze, że art. 6 ust. 2 Regulaminu ma na celu zagwarantowanie, że do Parlamentu będą kierowane wyłącznie wnioski w sprawach, na które zwrócono uwagę organów państwa członkowskiego; mając na uwadze, że przepis ten stanowi również gwarancję dla Parlamentu, iż otrzymywane przez niego wnioski o uchylenie immunitetu są materialnie i formalnie zgodne z prawem krajowym, co z kolei stanowi dalszą gwarancję, że podejmując decyzję w procedurze dotyczącej immunitetu, Parlament przestrzega zarówno prawa krajowego danego państwa członkowskiego, jak i swoich prerogatyw; mając na uwadze, że do pojęcia „organu” wyraźnie odwołują się także inne przepisy art. 6 i 7 w związku z procedurą dotyczącą immunitetu,
- F. mając na uwadze, że uznanie za niedopuszczalne wniosków o uchylenie immunitetu składanych przez osoby prywatne byłoby rozwiązaniem niezadowalającym, gdyż mogłoby to kolidować z prawami tych osób przysługującymi im w postępowaniu sądowym i uniemożliwić oskarżycielom w sprawach o niektóre przestępstwa złożenie wniosku o uchylenie immunitetu; mając na uwadze, że taka sytuacja mogłaby być postrzegana jako prowadząca do niesprawiedliwego i nierównego traktowania wnioskodawców,
- G. mając jednak na uwadze, że to do państw członkowskich powinno należeć ustanowienie przepisów określających wykonywanie tego rodzaju praw wobec posłów do Parlamentu Europejskiego w świetle zasad i procedur określających działanie tej instytucji,
- H. mając na uwadze, że pismami z dnia 29 września 2004 r. i 9 marca 2005 r. zwrócono się do 25 państw członkowskich w trybie art. 7 ust. 12 Regulaminu o wskazanie organów właściwych do składania wniosków o uchylenie immunitetu posła; mając na uwadze, że do chwili obecnej na pisma te odpowiedziały jedynie: Austria, Belgia, Republika Czeska, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Niemcy, Grecja, Węgry, Włochy, Litwa, Holandia, Portugalia, Słowenia, Szwecja i Wielka Brytania,
- I. mając na uwadze, że w swoich debatach komisja przedmiotowo właściwa zajęła się również kwestią możliwych konsekwencji uchylenia immunitetu w przypadku posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w Polsce,
- J. mając na uwadze, że w przypadku orzeczenia przez sąd winy posła i skazania go za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego uchylenie immunitetu może skutkować automatyczną utratą biernego prawa wyborczego, co z kolei spowodowałoby utratę mandatu przez posła,
- K. mając na uwadze, że tego rodzaju automatyzm jest *de facto* równoznaczny z orzeczeniem dodatkowej kary w wyroku skazującym,
- L. mając na uwadze, że w praktyce nawet przestępstwa mniejszej wagi mogłyby skutkować utratą biernego prawa wyborczego mimo istnienia wymogu, że aby przestępstwo stanowiło podstawę utraty biernego prawa wyborczego, musi podlegać ściganiu z oskarżenia publicznego i zostać popełnione umyślnie,

Piątek, 24 kwietnia 2009 r.

- M. mając na uwadze, że nie istnieje równoważny przepis mający zastosowanie do posłów na Sejm RP lub do senatorów RP, którzy w takich przypadkach nie tracą biernego prawa wyborczego,
- N. mając na uwadze, że państwa członkowskie mają swobodę ustanowienia przepisów określających wygaśnięcie mandatu posła do Parlamentu Europejskiego, w wyniku czego powstaje wakat; mając jednak na uwadze, że zasada równego traktowania – jako jedna z podstawowych zasad prawa UE – wymaga, żeby sytuacje podobne traktowano w podobny sposób, zaś w przypadku utraty biernego prawa wyborczego zachodzi widoczna różnica w traktowaniu z jednej strony posłów na Sejm RP i senatorów RP, a z drugiej strony posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w Polsce; mając na uwadze, że dla danego posła utrata biernego prawa wyborczego bezpośrednio i automatycznie skutkuje wygaśnięciem mandatu i uniemożliwia reelekcję,
- O. mając na uwadze, że na wspomniane nierówne traktowanie zwrócono uwagę Komisji dzięki pytaniu ustnemu, które w imieniu Komisji Prawnej wniósł jej przewodniczący, oraz że ta kwestia była przedmiotem debaty w Parlamencie Europejskim; mając na uwadze, że mimo to sytuacja prawna pozostała bez zmian,
- P. mając na uwadze, że równe traktowanie parlamentarzystów krajowych i posłów do Parlamentu Europejskiego należy zapewnić jak najprędzej, zwłaszcza w związku ze zbliżającymi się wyborami w 2009 r.,
1. zachęca Komisję, żeby przyjrzała się rozbieżnościom w sytuacji prawnej posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w Polsce oraz posłów na Sejm RP i senatorów RP, a także żeby pilnie skontaktowała się z właściwymi władzami w Polsce w celu ustalenia, w jaki sposób znieść oczywistą dyskryminację między posłami do tych dwóch parlamentów w dziedzinie ich biernego prawa wyborczego;
 2. osobno zwraca się do Rzeczypospolitej Polskiej, żeby poddała przeglądowi obecną sytuację, w której warunki wybieralności i utraty mandatu posłów do obu zgromadzeń parlamentarnych są wyraźnie nierówne, oraz żeby podjęła działania na rzecz zakończenia tego dyskryminacyjnego traktowania;
 3. wzywa Komisję, żeby przeprowadziła analizę porównawczą, która będzie miała na celu ustalenie, czy w państwach członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. lub po tej dacie, występują różnice w traktowaniu parlamentarzystów krajowych i posłów do Parlamentu Europejskiego, oraz żeby przekazała Parlamentowi wyniki tej analizy;
 4. wzywa państwa członkowskie do poszanowania praw wynikających z obywatelstwa Unii, w tym prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego, co ma szczególne znaczenie w kontekście zbliżających się wyborów w 2009 r., w tym do poszanowania zasady równego traktowania osób w podobnej sytuacji;
 5. zwraca się do państw członkowskich, a w szczególności do Rzeczypospolitej Polskiej, o zapewnienie ustanowienia środków proceduralnych mających na celu zagwarantowanie, że wnioski o uchylenie immunitetu posłów do Parlamentu Europejskiego będą zawsze przekazywane przez „właściwy organ” zgodnie z art. 6 ust. 2 Regulaminu, tak aby zapewnić przestrzeganie przepisów krajowego prawa materialnego i procesowego, w tym praw procesowych przysługujących osobom prywatnym, a także prerogatyw Parlamentu;
 6. w celu uniknięcia wątpliwości wzywa państwa członkowskie do wskazania Parlamentowi organów, które są właściwe do składania wniosków o uchylenie immunitetu posła;
 7. ponownie podkreśla potrzebę jednolitego statutu posłów do Parlamentu Europejskiego oraz przypomina w związku z tym zobowiązanie podjęte w dniu 3 czerwca 2005 r. przez przedstawicieli państw członkowskich zebranych w Radzie do dokonania – na wniosek Parlamentu – przeglądu odpowiednich przepisów Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich z 1965 r. w części dotyczącej posłów do Parlamentu Europejskiego, w celu jak najszybszego przyjęcia wniosku;
 8. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Trybunałowi Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz rządóm i parlamentom państw członkowskich.